

Det, der bliver.

Herrens Ord bliver evindeligt.
(1. Pet. 1, 24.)

Selvbeherskelse.

Som en gennembrudt Stad uden Mur, saa er en Mand, som ikke kan tvinge sin Aand. (Ordsp. 25, 28).

Det er Ord af Vismanden. Han siger et andet Sted: „Den, som hersker over sin Aand, er bedre end den, der indtager en Stad“ (Kap. 16, 32).

Her os altsaa Tale om at herske over sin Aand eller ikke at gøre det, eller, med andre Ord, Selvbeherskelse.

Vi skal ikke her gaa ind paa, hvor vidt et Menneske af egen Kraft eller som Hedning eller ikke-troende kan tvinge sin Aand eller herske over sit Sind. Det anførte Ord er et Ord af en Mand i Israel til Guds Folk i den gamle Pagt.

Vi Mennesker er oprindelig bestemte til, og vi er genløste og genfødte til at tvinge vor Aand, beherske vort Sind. Det er ikke vor Bestemmelse at lade os lede eller beherske af Lidenskaber.

Det er just deri, Personligheden bestaar, at et Menneske kan sige ja! eller nej! selv til Tanker, der opstaar i hans egen Aand.

Nu vil Vismanden vise os, hvad den Mand er lig, der ikke kan tvinge sin Aand: en gennembrudt (eller nedbrudt) Stad uden Mur, altsaa en Stad, der ligger ubeskyttet mod Fjendeangreb.

Tænk paa et Menneske med et hidsigt Sind. Det ser sig fornærmet, bliver vred og lader Hidsigheden løbe af med sig.

Eller paa en Mand, der er drikfældig. Han ser, det er galt mod baade ham selv og hans Familie og mod hans Omgivelser, at han drikker sig fuld. Men Fristelsen møder ham, og han kan ikke tvinge sin Aand, han lader Fristelsen løbe af med sig og drikker Forstanden bort.

Eller tænk paa andre — f. Eks. paa en, der er tilbøjelig til Ødselhed, til at slaa stort paa, til at svælge i Luksus og til i det hele taget at leve over Evne. Han ser, det gaar galt, men han kan ikke tvinge sin Aand, Tilbøjeligheden og Fristelsen tvinger ham.

Eller atter en anden, f. Eks. en, der har Lyst til at tale om løst og fast, helst om Naboer og med Forkærlighed til sig selv. Tilbøjeligheden løber af med ham. Han tvinger ikke sin Aand.

Alle slige Ting, som et Menneske falder for, naar det ikke tvinger sin Aand eller behersker sit Sind, det er som Huller i en Stads Mur, hvorigennem Fjenden let trænger ind.

Du kan lægge Mærke til Drankeren, Ødelanden, den hidsige, den lade, Bagtaleren og andre, de er alle i en „sølle“ Tilstand, der er ingen Karakter, ingen Modstandskraft; og Sjælefejden — for ikke at tale om andre Fjender — faar altfor let Magt over alle slige bløddaglige Sjæle.

Det, der er i Vejen med dem, det er, at de har tabt det egentlige menneskelige Adelsmærke.

Tænk derimod paa en Mand eller Kvinde, som viser sig i Stand til at tvinge sin Aand, til at bestemme sig, ikke efter Tilbøjeligheder, men efter Guds Villie, som altid stemmer med, hvad der er ret og godt og tjenligt, et saadant Menneske er en virkelig Personlighed.

Den, der hersker over sin Aand, er bedre end den, der indtager en Stad. Det er ikke sikkert, at han er saa meget af, hvad Verden kalder en „Stormand“, men han er „bedre“. Den, der indtager en Stad gør det sjælden af ædle Grunde, sjælden af Kærlighed til Næsten eller Kærlighed til, hvad der er ret og godt og Gud velbehageligt.

Aa, gid vi derimod havde mange af dem, der kan tvinge deres Aand og beherske deres Sind til at gøre Ret, sa skulde det staa godt til i Guds Menighed. Der er Kraft i saadanne til at staa imod Fjenderne.

Skt. Bendts Kirke i Ringsted. 1170—25 Juni — 1920. Af Sognepræst Johs. Lind, Ringsted.

Blandt de Mindesmærker, der er overleveret os fra Valdemars-tiden, indtager Skt. Bendts Kirke i Ringsted utvivlsomt en fremragende Plads baade paa Grund af sin Skønhed og sine værdifulde historiske Minder.

Kirkens Historie rækker langt tilbage. I Oldtiden var Ringsted et nationalt og religiøst Centrum, hvor man samlede til Blot hvert 3. Aar for hele Sjælland og hvert 9. Aar for hele Riget. Derfor har Ringsted sikkert meget tidligt faaet sin første kristne Kirke paa den nuværende Skt. Hans Kirkeplads som rimeligvis er identisk med det ældgamle Of-førsted.

Men desuden havde Ringsted i Slutningen af det 11. Aarhundrede et Benediktinerkloster, der laa i ensom Skønhed omgivet af milevide Skove. I dette Klosters Kirke blev Knud Lavard begravet i 1131, og dermed træder denne Kirke ind i Danmarks Historie. Sorgen og Harmen over Drabet af den folkekære, djærve og fromme Hertug Knud, der med saa stor Kraft havde værget Danmarks Sydgrænse, var stor, og Folket ærede ham som Helgen. For at hædre hans Minde og for at rejse en Gravkirke, der kunde være Danmarks daad-rige Kongeslagt værdig, lod da Sønnen Valdemar, efter at være blevet Konge i 1157, foretage en storslaaet Udvidelse og Ombygning af Skt. Bendts Klosterkirke og skabte derved det prægtige Bygningværk, der nu har staaet i ¾ Aartusinde.

Selv om Kirken maaske endnu ikke var fulden i alle sine Enkeltheder — de middelalderlige Bygmestres Værker er jo ikke Hastværksarbejder — saa var den den dog saa vidt fremskreden den 25. Juni 1170, at den fik sin højtidelige Indvielse til historisk dansk Kirke ved den store kirkelige og nationale Fest, Valdemar den Store den Dag lod holde i Ringsted, og som utvivlsomt er en af de største og smukkeste Fester, hvormed Danmarks Historie berettes os.

Den onde Tid, det havde været for Danmark, var nu forbi. Danmark stod samlet, sejrrikt og stærkt. Som Symbol herpaa indbød Kong Valdemar til Fest. En „utallig Mængde“ var stævnet hid, i Spidsen Rigets Stormænd, alle Danmarks Biskopper og desuden Biskop Helge fra Oslo samt Ærkebiskop Stefan fra Upsala, der som Kong Valdemars Udsending i Rom havde udvirket Knud Lavards Kanonisation. Festen begyndte med, af Ærkebiskop Eskil bistaaet af Absolon under stor Højtidelighed lagde Knud Lavards Ben i Skrin paa Højalteret, medens den forsamlede Mængde udbrød i Jubel: Lovet være Jesus Kristus, som har gjort Hellig Knud til Sjællands Skytshelgen. Baa-de Tekst og Musik til den Hymne, der blev sunget, er endnu bevaret. Derefter blev Valdemars Søn Knud salvet og kronet til Konge, og endelig traadte Biskoppen af Oslo frem med Budskab om Fred fra Norge. Saaledes stod da for ¾ Aartusinde siden i Ringsted Kirke ikke blot et samlet Danmark, men et enigt Norden knyttet sammen og stryket ved Kirkens velsignende Haand.

Efter denne straalende Begyndelse fulgte senere mange Fester af Skt. Bendts Kirke, naar Konger og Dronninger af Valdemarernes Æt stedtes til Hvile her. Kun 12 Aar senere, i Forsommeren 1182, førtes Kirkens Bygmester, Valdemar den Store, hertil, begrædt af hele sit Folk.

Hans Ven Absalon blev saa overvældet af Sorg, da han stod for Alteret og læste Messen over ham, at han kun med Møje kunde fuldføre Messen. Kong Valdemars Lig lagdes, indsvøbt i Læder, ned i et simpelt muret Gravkammer lige under Kirkens Gulv; her hviler hans Ben endnu den Dag i Dag, ganske uforstyrrede, trods de mange Aarhundreders Omskiftelser. Det eneste, der blev optaget af Graven, da den aabnedes i 1855, var en Blyplade under hans Hoved med den smukke Indskrift:

„Her ligger de Danske Konge Valdemar; som den hellige Knuds Søn var han Slavernes første mægtige Betvinger, det fortrykte Fædrelands udmærkede Befrier, Fredens Genopretter og Beværer. Han betvang lykkelig Rygerne og var den første, der ødelagde deres Afgudsbilleder og omvendte dem til Kristi Tro. Han var ogsaa den første, der af brændte Mursten opførte det Værn for hele Riget, som almindelige kaldes Dannevirke, og opbyggede en Borg paa Sprog-Byrd 1182 den 12. Maj i sin Regerings 26. Aar.“

I henvend 200 Aar var Skt. Bendts Kirke de danske Kongers Gravkirke. Ikke alene Dronning Dagmar, men saa godt som alle Valdemarerne (ialt 21) hviler her. Det sidste danske Kongepar, der begravedes her, var Erik Menved og Dronning Ingeborg. Gravminder over disse, en sort Marmorsten, dækket af en rigt graveret Messingplade, er bevaret og har stor Interesse ikke alene som et betydeligt Kunstværk, men som det ældste eksisterende Mindemærke over en kristen dansk Konge.

De senere Konger valgte sig andre Kvilesteder, men at Ringsted Kirke endnu længe nød stor Anseelse, foreligger der mange Vidnesbyrd om, ligesom Kongerne fremdeles blev hylde på Ringsted Ting lige til Christian den IV.

Senere kom der fattige Tider. Gentagne store Brande hærgede baade By, Kloster og Kirke. Værst blev Kirken medtaget ved den sørgelige Brand i 1806, der lagde samtlige de gamle Klosterbygninger i Aske og medhandlede Kirken saa ilde, at der var stærk Tale om at bryde den ned. En Overgang blev den end-og brugt som Hømagasin, men dog atter taget i Brug som Kirke i 1816, omend i en stærkt forkrøbet Skikkelse, idet nogle af Kirkens smukkeste Partier var forsvundne.

Vel forbedredes den en Del ved en Restauration 1868—69, men det var dog først ved den store Restauration under Professor Storeks kyndige Ledelse i 1901—09, at Kirken genvandt sin oprindelige Skønhed, saa den nu staa som en af de ypperste romanske Kirker i Norden. I en Kirke som Skt. Bendts, hvor der er mange smukke Enkeltheder forenes i en sjælden harmonisk Helhedsvirkning, er det vanskeligt at fremhæve noget enkelt Parti. Men naar Øjet har glædet sig ved alt andet, vil det sikkert som oftest standse ved Kirkens høje Korparti med den femdobbelte Apsis som værende af en enestaende Skønhedsvirkning.

Ved Restaurationen i 1909 lykkedes det desværre ikke at faa Midler til en Omordning af Kirkens Omgivelser, som er stærkt skæmmende for dens smukke Ydre. Men nu er der for et Aars Tid siden i Ringsted nedsat en Komite med dette Maal for Øje. Ret betydelige Midler er indsamlet ad privat Vej, og det tør saaledes haabes, at man ved Offentlighedens Hjælp i en nær Fremtid vil opnaa, at den Kirke, som Professor Storek kalder den ypperste mellem de af Teglsten her i Landet opførte Kirker, og som rummer nogle af vort Fædrelands stolteste Minder, kan fremtræde i værdige Rammer og saaledes tale sit stærke, manende Sprog til nulevende og kom-

mende Slægter om at løfte Fortidens store Arv.

Nogle Ord om Sømmenslutning.

Jeg er jo ikke præstelaerd, men alligevel studerer jeg paa mange Ting angaaende vor Kirke og dens Fremgang. En af de Ting, som tumler omkring i mit Hoved nu, er: hvorfor kan vi ikke faa en Sømmenslutning i Gang med den danske Kirke? Vi trænger til det. Der er mange af Menighedsfolket i den forenede Kirke, som ønsker det, og der er ogsaa mange i den danske Kirke, som ønsker og venter derpaa. Vi kender jo det Ord, der siger, at det er lifligt, at Brødre bor sammen. Hvorledes skal vi forsvare for Herren, at vi staa som Fjender over for hverandre og ser kun hverandres Fejl? Jeg synes, at Tiderne er saa urolige og omskiftende i alle Ting, ogsaa i det kirkelige og religiøse, at vi trænger til at række Broderhaand og faa flere af de danske Brødre og Søstre til at staa ved vor Side i Kampens Hede. Om vi giver tabt og lader Skøbnen spille med Kirken og Naademidlerne, saa vil der inden ret længe blive en luthersk Kirke bare af Navn. Lad os alle, som vil bevare vor kære Kirke og dens hellige Sakramenter med det uforfalskede Guds Ord, slaa til Lyd for Sømmenslutning til en Menighed og eet Samfund, imens Tiden tillader os det. Vi ser ofte Bevise paa, at Djævelen prøver paa at opløse vor Kirke og faa mange verdslige Skikke ind i Guds Hus, som ikke hører hjemme der. Og vi er kun faa og smaa, som kæmper imod. Naar man hører, at der er 20 forskellige Lutheraere i de forenede Stater, saa kommer man virkelig paa den Tanke, at nu er det vist snart paa Tide, at vi faar Øjnene op for Sømmenslutning.

Hvorfor har vi Kirker, Menigheder, Præster og Kirkesamfund? Efter min Mening vil Svaret blive dette, at Gud vil, at alle Mennesker skal blive frelst og komme til Sandheds Erkendelse; og naar Herren siger, alle Mennesker, saa mener han nok ikke bare den eller den Kirkes Folk. Og naar Herren kan indbyde os alle til evig Salighed i sin Himmel, saa tror jeg, at det ogsaa vil være ham behageligt, at vi var sammen her i hans Kirke paa Jorden. Vi bruger den samme Bibel, det samme Evangelium, den samme Trosbekendelse, det samme Fadervor og samme Salmebog og samme kirkelige Handlinger og tilbeder den samme treenige Gud og kalder os begge Lutheranere. Jeg ved nok, der er mange Ting at pukke paa — hverandres Syn paa de kirkelige Ting; men endda haaber I alle at blive frelst en Gang, og saa maa det kun være smaa og simple Ting, der holder os adskilte. Lad os lægge til Side alt, som er smaat og simpelt og ægger til Strid, og lad os bede Herren om at hjælpe os med at blive forenede i kristelig Samdrægtighed. Vi staa jo fattige og smaa paa begge Sider. Vi trænger til flere Skoler for vor Ungdom, saa vi kan bevare dem i den lutherske Kirke og lære dem at agte deres Forfædres Kirker og Sæder. Vi kunde nok ogsaa have Brug for Hospitaler i vor Kirkens Midte, mens det kan vi jo næppe faa, mens vi staa adskilte. Kunde vi komme sammen, saa kunde mange Ting forbedres. Hvor er vi dog nogle usle Stymperer, at vi ikke gaar hen og rækker hverandre Broderhaand. Lad os beflicte os paa at gøre det her-efter. Jeg tror dog, at Herren vil se med Velbehag derpaa og give os sin Velsignelse til Foretagendet, naar vi tilgiver og glemmer alt, som er Fjendskab, og beflitter os paa at tilbede sammen i Herrens Navn og lader ham være vor Leder. Lad Menighederne begynde med at indbyde hverandre til Gudstje-

nester, Missionsmøder, kirkelige Fester, Kvindemøder og lignende, saa vil vi vokse os sammen saaledes, at om kort Til vil vi næppe kunde undvære hverandre. Saa vilde der blive en Sømmenslutning, som ikke let lod sig adskille igen, og saa blev vi mandige og stærke til at trodse og kæmpe imod al den Verslighed, som vil ind i Guds Hus og tilsidesætte de hellige Naademidler og det levende Guds Ord.

Kom, Brødre, lad os haste, Vor Aften kommer nær, Vi Verden fra os kaster Og alt som hefter her.

Kom, lad os fatte Mod I Aandens Khaft at vandre Til Himlen med hverandre, Saa bli'r vor Ende god.

Kom, lad os kærlig vandre Og lægge Haand i Haand Og holde af hverandre I dette Trængsels Land. Som Børn vi være maa, Paa Vejen ikke stride Guds Engle ved vor Side Som vore Brødre gaa.

De stærkere de svage Skal hjælpe frem, vi saa Hverandre bære, drage I kærlig Samlag maa. Fremad da fast, enhver Sig selv for intet agte Men kun derefter trægte, At Gud ham alting er.

Anthra Danielsen,
Brush, Colo.

Kostbart Farvestof kan udvindes af Corn Cobs.

„Corn Cobs“, der jo hidtil ikke har haft nogen Handelsværdi, vil for Fremtiden kunne bringe Farmerne en ganske god Indtægt. Landbrugsdepartementets kemiske Afdeling har i den senere Tid haft travlt med at undersøge Majsokolbernes kemiske Sæmsætning og har fundet, at de indeholder det meget kostbare Kemikalie Furfural, der vil være af meget stor Betydning for den amerikanske Farvefabrikation. Hidtil er Furfural ikke blevet meget benyttet paa Grund af dets høje Pris, men saasnart det kan fremstilles billigt, vil det faa en meget stor Anvendelse. Prisen er for Tiden 17 Dollars pr. Pund, medens det kun vil koste 20 Cents pr. Pund at tilvirke det af Corn Cobs. 100 Pund Corn Cobs vil give et Udbytte af 1½ Pund Furfural.

Ved Udkogningen af Furfural omdannes Majsokolberne til en tyk, klæbrig Lim, der vil være af stor Betydning for Papfabrikationen. Efter Udpressningen af Limen bliver der tilbage lidt Cellulose, hvoraf der kan laves Papir. Hver Smule af Majsokolperne faar derved sin Anvendelse.

Man regner, at der efter Majs-høsten her i Landet hvert Aar er omtrent 20 Millioner Tons Corn Cobs, saa der vil være nok til at holde mange Fabrikker gaaende hele Aaret rundt. Det er allerede planlagt at anlægge en Fabrik for Cob Produkter i Ohio Dalen, der daglig vil kunne behandle ca. 100 Tons Corn Cobs, og andre Fabriker vil efterhaanden blive anlagt paa centrale Steder i Majsstaterne.

Opsamling fra Aarsmødet. Af I. M. H.

„Samler de tiloversblevne Stykker sammen, for at intet skal gaa til Spilde.“
Joh. 6, 12.

Den ny Præstedragt og de ny Ritualier.

Rituskomiteen kom med Forslag til Aarsmødet om Præstedragten saalydende: „Hvor den gamle (den danske Præstedragt) bruges, bibelholdes den uforandret; hvor der maatte ønskes en Forandring, maa vi bestemt kræve, at der bruges en saart Præstedragt i vor Kirke. Vi foreslaar derfor en modificeret „Oxford Gown“ med Stola og Bladkrave.“ Dette vedtoges. Dermed er den for et dansk

kirkeligt Blik fremmede Dragt legaliseret i den for. Kirke som Præstekjole.

I Forslaget er „ensartet“ og „bestemt“ udhævet. Men det maa nok ikke forstås bogstaveligt. Thi skønt der kun var to Kandidater til Ordination ved Aarsmødet, og de begge bar „Gowns“ var de dog uensartede, idet den ene havde anlagt Bladkrave, den anden ikke, og deres gowns var af forskelligt Snit. Nej, vi er ogsaa paa dette Omraade inde paa Uensartethed og har taget et Skridt bort fra den danske luthersk Kirkeskikkelse. Det er maaske ogsaa, hvad mange ønsker.

Komiteen fremlægger Taksigelsesdagskollekt. I den for Prædikenen hedder det: „Vi har hørt dit salige Evangelium.“ Men er det ikke at bede efter Prædikenen!

Og i Lovprisningen i Kollektens Slutning er udeladt „i Helligaands Enhed.“ Det er paafaldende; thi den skal vel gælde Treenigheden.

I den anden Kollekt læses: „Thi for vore Synders Skyld har vi ikke fortjent saadan Velsignelse.“ Ligger det ikke deri, at vi har fortjent nogen! Men det kan jo ikke være Meningen. „Fremme din Kirkens Tarv i Missionen blandt Hedninger o.s.v.“ Det lyder fremmed. Kirke og Mission bør holdes skilt.

„Vi beder dig, trofaste Gud, at du ikke vil flytte din Lysestage fra dens Sted. Atsætningen burde omskrives: flyt ikke din Lysestage fra dens Sted.“

At sige „Prædikenen“ i den bestemte Form Enkelttal kan ikke være rigtig. Det maa hedde „Prædikenen“ eller „Prækenen“.

At Kom. foreslaar Joh. 12, 37—43 som Prædiketekst synes at maatte være en Fejltagelse. Det er i hvert Fald ikke let at se noget i den som Udgangspunkt for en Taksigelsesdags Udgangsfor en Taksigelsesdagsprædiken. Anvisningen paa at holde Langfredags Gudstjeneste ved at benytte Es. 53, (Sal. 22 el. 1. Mos. 22, 1—10) for Prædikenen over Lidelsehistorien er utvivlsomt i Modstrid med, hvad den danske Kirkens Ritual foreskriver. Naar Es. 53 er angivet, da er det som „anden Tekstrække“, hvilket maa betyde, at der prædikeres over den, naar Lidelsehistorien ikke benyttes.

Den gamle Regel for Langfredagsgudstjenesten er, at al Aldertjeneste bortfalder før Prædikenen.

I Wilh. Rothes „Det danske Kirkeaar“ anføres følgende fra en gammel Lærer (Durandus), som beskrev Langfredags Gudstjenesten: „Paa den Dag iagttager Kirken den strengeste Faste og dybeste Taushed og holder derfor ingen festlig Gudstjeneste. Ved den niende Time kommer man sammen for at tilbede (ved) Korset, ikke til Messetjeneste, som denne Dag maa undvære; men lige som man skulde holde Ligfærd.“

Med Hensyn til Begravelsesritualiet, da forekommer det mig meget bedre at henlægge Oplæsningen af et eller flere af de foreslaaede Skriftafsnit til Sörgudstjenesten i Kirken, og ikke i Huset, hvor der ofte slet ikke er Lejlighed til det. Og i Stedet for den matte Formel for Jordpaakastelsen gør helle-re som Nordmændene. Deres Ritual forskriver: „Præsten siger: I Faderen, Sønnen og den Helligaands Navn. Amen. Vor Herre Jesus Kristus siger: „Den Time kommer, da alle de i Gravene skal høre Guds Søns Røst, og de skal gaa frem, de, som har gjort godt, til Livets Opstandelse; men de, som har gjort ondt, til Dommens Opstandelse.“

Iøvrigt vil det sikkert være os tjenligt, naar man i den for. Kirke paatager sig at skrive ny Liturgier og Ritualier at huske paa, at der er Øjne uden for vort eget Kirkesamfund, som iagttager os. Afdøde Past. Chr. Sørensen skrev engang om nogle liturgiske Forsøg, som fremkom i Danmark, at det saa ud til, at Kirken i vore Dage slet